

PROPOZYCJE ZMIAN W USTAWIE O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Aktualne brzmienie przepisu	Propozycja	Uzasadnienie
Brak regulacji	<u>Art. 15 ust. 3</u> <u>Rozpoczęcie realizacji planu pracy z rodziną, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 wymaga pisemnej akceptacji postanowień planu przez podmioty uczestniczące w jego opracowaniu.</u>	W praktyce plan pracy z rodziną opracowywany jest bez wiedzy i udziału rodzin, których dotyczy. Często rodziny te nie mają wpływu na kształt planu, którego celem jest - z założenia - szeroko rozumiana pomoc rodzinie. Asystenci układając plan pracy w niewielkim stopniu uwzględniają indywidualne potrzeby poszczególnych rodzin. Wprowadzenie proponowanego zapisu zabezpieczy czynny udział rodzin w tworzeniu planu i ich wpływ na jego kształt.
<u>Art. 15 ust. 4</u>	<u>Art. 15 ust. 4</u> Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć <u>15</u> .	Przy dużym obciążeniu ilością zadań pomoc ze strony asystenta rodziny jest w praktyce pomocą iluzoryczną. Mając na uwadze cel powołania oraz zadania powierzone asystentowi rodziny, zmniejszenie liczby rodzin do 15 wydaje się nieodzowne. W ocenie Stowarzyszenia, pozwoli to na skuteczniejsze wykonywanie przez asystentów ustawowych obowiązków, a w konsekwencji zagwarantuje realną pomoc rodzinom wymagającym wsparcia.
<u>Art. 38 ust. 1</u> Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie, po zasięgnięciu opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, może wytoczyć na rzecz dziecka przebywającego w pieczy	<u>Art. 38 ust. 1</u> Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie, po zasięgnięciu opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, może wytoczyć na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej powództwo o	Zmiana pozwoli na ujednoczenie praktyki stosowania prawa. Niektórzy kierownicy PCPR nie wszczynają postępowania egzekucyjnego twierdząc, że mają umocowanie ustawowe wyłącznie do wytaczania powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych. W konsekwencji dochodzi do sytuacji, w których tytuł

zastępczej powództwo o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych.	zasądzenie świadczeń alimentacyjnych <u>oraz dochodzić egzekucji zasądzonych świadczeń.</u>	wykonawczy wystawiany jest na kierownika PCPR, a tym samym rodzina zastępcza nie może egzekwować zasądzonych świadczeń.
<u>Art. 47 ust. 6</u> W przypadku stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej informuje właściwy sąd o możliwości powrotu dziecka do jego rodziny, załączając opinię gminy lub podmiotu prowadzącego pracę z rodziną i opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.	<u>Art. 47 ust. 6</u> W przypadku stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej informuje <u>niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni</u> właściwy sąd o możliwości powrotu dziecka do jego rodziny, załączając opinię gminy lub podmiotu prowadzącego pracę z rodziną i opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.	Proponowana zmiana pozwoli na uniknięcie sytuacji, w których z uwagi na opieszałość organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, opóźnia się powrót dziecka do rodziny.
<u>Art. 54 ust. 7.</u> Umowa ulega rozwiązaniu, w przypadku gdy rodzina zastępcza zawodowa zmieni miejsce sprawowania pieczy zastępczej, opuszczając terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub powiat, z którego starostą została zawarta umowa, chyba że starosta postanowi inaczej lub zmiana miejsca sprawowania pieczy zastępczej jest związana z wyjazdem wakacyjnym.	<u>Art. 54 ust. 7.</u> Wykreślenie przepisu	Brzmienie art. 54 ust. 3a-3c nie zostało skorelowane z postanowieniem ust. 7. Zapis ust. 7 powoduje nierówność rodzin podpisujących umowę z powiatem miejsca swojego zamieszkania – wtedy ust. 7 działa w wypadku przeprowadzki, a rodzinami podpisującymi umowę z powiatem innym niż miejsca swojego zamieszkania – wtedy ust. 7 jest zapisem martwym.
<u>Art. 56</u> Umowy, o których mowa w art. 54 ust. 1 i 2, zawiera się w ramach limitu rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy,	<u>Art. 56</u> Wykreślenie przepisu	Przepis prowadzi do nadużyć ze strony powiatów, gdyż w praktyce wykorzystywany jest w celu ominięcia obligatoryjnego zawarcia umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej. Doświadczenie Stowarzyszenia pokazuje, że jest to jeden z najczęściej

<p>określonego w 3-letnim powiatowym programie dotyczącym rozwoju pieczy zastępczej.</p>		<p>spotykanych problemów, z którym borykają się rodziny zastępcze. Z jednej Strony ustawodawca umożliwia niezawodowym rodzinom zastępczym możliwość przekwalifikowania w rodzinę zawodową, z drugiej zaś uzależnia możliwość przekwalifikowania od limitu rodzin zawodowych określonego w 3-letnim powiatowym programie dotyczącym rozwoju pieczy zastępczej. Limity te są bardzo niskie, co pozostaje w sprzeczności z zapotrzebowaniem na rodziny zawodowe, np. pełniące funkcje pogotowia rodzinnego.</p>
<p><u>Art. 57 ust. 2</u> W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej, starosta może zatrudnić osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Przepisy art. 64 ust. 3-6 stosuje się odpowiednio.</p>	<p><u>Art. 57 ust. 2</u> W uzasadnionych przypadkach, na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej, starosta <u>zatrudnia</u> osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Przepisy art. 64 ust. 3-6 stosuje się odpowiednio.</p>	<p>Podwójne obwarowanie możliwości zatrudnienia od 1) szczególnie uzasadnionych przypadków, 2) wpisanie jedynie „starosta może”, powoduje, że żaden powiat nie zatrudnia takich osób, ponieważ albo podnosi fakt, że nie jest to szczególnie uzasadnione albo, że i tak tylko może, więc tego nie robi.</p>

<p><u>Art. 59 ust. 1</u></p> <p>W rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej umieszcza się w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none">1) dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;2) dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich;3) małeletnie matki z dziećmi.	<p><u>Art. 59 ust. 1</u></p> <p>W rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej umieszcza się w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none">1) dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;2) dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich;3) małeletnie matki z dziećmi;4) <u>małeletnich cudzoziemców bez opieki.</u>	<p>Przepisem tym chcemy podkreślić szczególną potrzebę opieki nad małeletnimi cudzoziemcami. Są to dzieci w dużej mierze nie znające języka, kultury polskiej, które poza brakiem opieki osób dorosłych, mają problemy z integracją w nowym społeczeństwie. Rodziny zawodowe specjalizujące się w opiece nad dziećmi cudzoziemskimi mogłyby wesprzeć je w szybszym odnalezieniu się w nowym środowisku.</p>
<p><u>Art. 61a ust. 1 i 2</u></p> <p>1. Z rodziną zastępczą zawodową, w której wychowuje się co najmniej 6 dzieci, spełniającą warunki do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz posiadającą co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza zawodowa, starosta zawiera, na wniosek tej rodziny, umowę o prowadzenie rodzinnego domu dziecka.</p> <p>2. Z rodziną zastępczą zawodową spełniającą warunki do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, starosta może zawrzeć, na wniosek tej rodziny, umowę o prowadzenie rodzinnego domu dziecka.</p>	<p><u>Art. 61a ust. 1 i 2</u></p> <p>1. Z rodziną zastępczą zawodową, w której wychowuje się co najmniej 6 dzieci, spełniającą warunki do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz posiadającą co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza zawodowa, starosta zawiera, na wniosek tej rodziny, umowę o prowadzenie rodzinnego domu dziecka.</p> <p>2. Z rodziną zastępczą <u>niezawodową lub</u> zawodową spełniającą warunki do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, starosta może zawrzeć, na wniosek tej rodziny, umowę o prowadzenie rodzinnego domu dziecka.</p>	<p>Proponowane brzmienie przepisu umożliwi rodzinom niezawodowym, które z różnych względów nie zostały przekwalifikowane na rodziny zawodowe, a które spełniają warunki do prowadzenia rodzinnego domu dziecka ubiegać się o zawarcie umowy.</p>
<p><u>Art. 77 ust. 4</u></p> <p>Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej nie może</p>	<p><u>Art. 77 ust. 4</u></p> <p>Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć</p>	<p>Przy dużym obłożeniu ilością zadań pomoc ze strony koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej często jest pomocą niewystarczającą. Mając na uwadze cel powołania</p>

mieć pod opieką łącznie więcej niż 30 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka.	pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka.	oraz zadania powierzone koordynatorom, zmniejszenie liczby rodzin lub rodzinnych domów dziecka do 15 wydaje się nieodzowne. W ocenie Stowarzyszenia, pozwoli to na skuteczniejsze wykonywanie ustawowych obowiązków, a w konsekwencji zagwarantuje realną pomoc rodzinom zastępczym lub rodzinnym domom dziecka.
Brak regulacji	<u>Art. 77 ust. 5a</u> <u>Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jest obowiązany działać z poszanowaniem prywatności rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, w szczególności nie może tworzyć żadnej dokumentacji bez wiedzy podopiecznych oraz naruszać miru domowego rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka.</u>	W praktyce dochodzi do sytuacji, gdy koordynatorzy naruszają życie prywatne rodzin zastępczych wykonując <i>de facto</i> zadania powierzone kuratorom sądowym. Niejednokrotnie twierdzą, że przychodzą na kontrolę, a w świetle ustawy uprawnień kontrolnych nie posiadają. W związku z błędnym rozumieniem przez koordynatorów zakresu powierzonych im zadań, zasadnym wydaje się wprowadzenie zapisu, który w sposób jednoznaczny wskaże, iż przy wykonywaniu czynności koordynatorzy są zobowiązani szanować prywatność rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Pozwoli to na uniknięcie wielu zbędnych nieporozumień pomiędzy koordynatorami a objętymi ich pomocą rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka, co z kolei pozwoli na pełniejszą realizację zadań powierzonych koordynatorom i może wpłynąć na poziom współpracy i zaufania między stronami.
<u>Art. 83 ust. 1</u> Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta może przyznać: 1) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem	<u>Art. 83 ust. 1 i 1a</u> ust. 1 Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta przyznaje : 1) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem	W praktyce działań powiatów okazało się, że mało która rodzina otrzymuje pomoc z art. 83, a jeśli ją otrzymuje, to z bardzo dużymi utrudnieniami, obwarowaniami nie wynikającymi z ustawy. Tylko sformułowanie wprost, iż pomoc taka jest przyznawana da szansę rodzinom na

<p>zamieszkania dziecka w wieku od 6. do 18. roku życia - raz w roku; 2) świadczenie na pokrycie: a) niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - jednorazowo, b) kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo.</p>	<p>zamieszkania dziecka w wieku od 6. do 18. roku życia - raz w roku w wysokości nie mniejszej niż 300 zł; 2) świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo w wysokości nie mniejszej niż 1500 zł. ust. 1a Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta może przyznać świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo.</p>	<p>korzystanie z tych środków. Wprowadzono także wprowadzono minimalną kwotę udzielanej pomocy, gdyż w praktyce często jest to pomoc w wysokości nie odzwierciedlającej potrzeb nawet w najmniejszym wymiarze.</p>
<p><u>Art. 85 ust. 3</u> Ustalając wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, bierze się pod uwagę w szczególności kwalifikacje, szkolenia i oceny rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka.</p>	<p><u>Art. 85 ust. 3</u> <u>Organizator rodzinnej pieczy zastępczej obowiązany jest ustalić siatkę wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych, rodzin pomocowych i rodzinnych domów dziecka.</u> Ustalając wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, bierze się pod uwagę w szczególności kwalifikacje, szkolenia i oceny rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka.</p>	<p>Wprowadzenie proponowanego zapisu pozwoli na bardziej obiektywne ustalanie wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka. Regulacja będzie jednocześnie stanowiła motywację dla rodzin do intensywniejszego podnoszenia kwalifikacji zawodowych.</p>
<p>Brak regulacji</p>	<p><u>Art. 85 ust. 3a</u> <u>Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązany jest corocznie weryfikować wysokości wynagrodzeń, określonych w umowach, o których mowa w art. 54, 62 i 75 indywidualnie dla każdej rodziny zastępczej zawodowej, rodziny pomocowej i rodzinnego domu</u></p>	<p>Wprowadzenie przepisu ust. 3a jest konsekwencją proponowanych zapisów art. 83 ust. 3.</p>

	<u>dziecka, zgodnie z siatką wynagrodzeń, o której mowa w art. 85 ust. 3.</u>	
<u>Art. 88 ust. 1</u> Świadczenia, dodatki i dofinansowanie do wypoczynku, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, 83 i 84, są udzielane na wniosek odpowiednio rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.	<u>Art. 88 ust. 1</u> Świadczenia, dodatki i dofinansowanie do wypoczynku, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, 83 i 84, są udzielane na wniosek odpowiednio rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, o czym <u>organizator rodzinnej pieczy zastępczej jest obowiązany pouczyć przy pierwszym kontakcie z rodziną zastępczą lub rodzinnym domem dziecka.</u>	Proponowany zapis ma charakter gwarancyjny. Z doświadczenia Stowarzyszenia wynika, że rodziny zastępcze nie mają wiedzy na temat przysługujących im świadczeń, w szczególności świadczeń o charakterze fakultatywnym, ponieważ organizator pieczy unika informowania rodzin o nich.
<u>Art. 88 ust. 5</u> W przypadku zmiany przepisów regulujących prawo do świadczeń, dodatków i dofinansowania do wypoczynku, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, 83 i 84 oraz w przypadku zmiany sytuacji osobistej rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, a także w przypadku zmiany sytuacji osobistej, dochodowej lub majątkowej umieszczonego dziecka, organ właściwy do wydania decyzji może bez zgody rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka zmienić lub uchylić decyzję, o której mowa w ust. 4.	<u>Art. 88 ust. 5</u> W przypadku zmiany przepisów regulujących prawo do świadczeń, dodatków i dofinansowania do wypoczynku, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, 83 i 84 oraz w przypadku zmiany sytuacji osobistej, dochodowej lub majątkowej umieszczonego dziecka, organ właściwy do wydania decyzji może bez zgody rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka zmienić lub uchylić decyzję, o której mowa w ust. 4.	Zasadne jest usunięcie z brzmienia przepisu okoliczności związanych ze zmianą sytuacji osobistej rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, gdyż okoliczności te pozostają bez znaczenia dla świadczeń, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, 83 i 84 ustawy.
<u>Art. 89</u>	<u>Art. 89 ust. 1 i 2.</u>	Zapis jest konsekwencją zmiany art. 88 ust. 5.

<p>Osoby otrzymujące świadczenia, dodatki, wynagrodzenia oraz dofinansowania do wypoczynku, o których mowa w niniejszym rozdziale, zwane dalej "świadczeniami pieniężnymi", są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie pieniężne, o każdej zmianie ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która ma wpływ na prawo do tych świadczeń.</p>	<p>ust. 1. Osoby otrzymujące świadczenia, dodatki oraz dofinansowania do wypoczynku, o których mowa w niniejszym rozdziale, zwane dalej "świadczeniami pieniężnymi", są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie pieniężne, o każdej zmianie sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej dziecka, która ma wpływ na prawo do tych świadczeń.</p> <p>ust. 2 Osoby otrzymujące wynagrodzenia, o których mowa w niniejszym rozdziale, są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie pieniężne, o każdej zmianie ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która ma wpływ na prawo do tych wynagrodzeń.</p>	
<p>Brak regulacji</p>	<p>Art. 90 ust. 2</p> <p><u>Świadczenia, o których mowa w ust. 1 przysługują także w wypadku wydania przez sąd rodzinny postanowienia tymczasowego w przedmiocie umieszczenia dziecka pod opieką osoby lub rodziny wskazanej w postanowieniu.</u></p>	<p>Zapis ten odpowiada na potrzebę rodzin, które z powodu braku sformułowania „rodzina zastępcza” w postanowieniu o zabezpieczeniu nie mogą otrzymywać żadnej pomocy z ustawy na umieszczone u siebie dziecko.</p>
<p>Art. 92 ust. 7</p> <p>Kwoty nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych wraz z odsetkami, ustalone ostateczną decyzją, podlegają potrąceniu z bieżąco wypłacanych świadczeń pieniężnych.</p>	<p>Art. 92 ust. 7</p> <p>Kwoty nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych wraz z odsetkami, ustalone ostateczną decyzją, nie mogą zostać potrącone z bieżąco wypłacanych świadczeń pieniężnych.</p>	<p>Aktualne brzmienie przepisu prowadzi do potrącania nienależnie pobranych świadczeń ze świadczeń, które przeznaczone są na pokrycie kosztów utrzymania dziecka. Nie można obciążać dziecka, na które przeznaczone są świadczenia, odpowiedzialnością za działania dorosłych. Nienależnie pobrane świadczenia powinny być pobierane z innych źródeł dochodu.</p>

Brak regulacji	<p><u>Art. 98 ust. 1 pkt 7</u></p> <p>1. Osobą pracującą z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej może być osoba posiadająca następujące kwalifikacje:</p> <p><u>7) w przypadku pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, która specjalizuje się w opiece nad małoletnimi cudzoziemcami bez opieki, oprócz wymagań z punktów 1-6 – wykształcenie kierunkowe lub doświadczenie w pracy w środowisku wielokulturowym.</u></p>	<p>Uważamy, że oprócz wymagań wobec pracowników placówek zawartych w dotychczasowych przepisach ustawowych, pracownicy placówek dla małoletnich cudzoziemców bez opieki muszą posiadać wiedzę lub doświadczenie z ich specyficznych potrzeb integracyjnych oraz znać język obcy, pomocny w pracy z podopiecznymi.</p>
Brak regulacji	<p><u>Art. 105a</u></p> <p>1. <u>Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego, specjalizująca się w opiece nad małoletnimi cudzoziemcami bez opieki sprawuje opiekę nad małoletnim cudzoziemcem, który przebywa lub przybywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych, odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem.</u></p> <p>2. <u>Placówka, o której mowa w ust. 1, zapewnia zajęcia językowe, integracyjne, kontaktuje się z kuratorem małoletniego.</u></p> <p>3. <u>Placówka zapewnia możliwość komunikacji w zrozumiałym dla małoletniego języku.</u></p> <p>4. <u>Małoletni cudzoziemiec bez opieki powinien</u></p>	<p>Przepis art. 105a ma na celu opis placówki oraz warunków przebywania w niej.</p> <p>Przepis nie obliguje do umieszczenia dziecka w każdym wypadku w placówce, w szczególności, gdy znajduje się ono pod opieką bliskich osób, które mają możliwości sprawowania nad nim opieki zastępczej w formie rodzinnej.</p> <p>Ponieważ placówka specjalizująca się w pieczy nad małoletnimi cudzoziemcami może znaleźć się w jednym – dwóch miejscach Polski, a małoletni cudzoziemcy bez opieki są znajdowani na całym terenie RP, to nie można ograniczać umieszczania małoletnich cudzoziemców bez opieki na zasadach ogólnych – czyli zależnie od miejsca zamieszkania/odnalezienia.</p>

	<p><u>być umieszczony w placówce specjalizującej się w opiece nad cudzoziemcami, chyba że dobro dziecka przemawia za inną formą pieczy zastępczej.</u></p> <p>5. <u>Do placówki, o której mowa w ust. 1, są przyjmowane dzieci niezależnie od miejsca zamieszkania, odnalezienia lub zatrzymania.</u></p>	
Brak regulacji	<p><u>Art. 134 ust. 6</u></p> <p>Ocena, o której mowa w ust. 1-5, jest wydawana w formie decyzji.</p>	W obecnym stanie prawnym nie ma żadnej możliwości odwołania się od wydanej oceny o rodzinie zastępczej. Ponieważ druga ocena negatywna przynosi ogromne konsekwencje dla rodziny i umieszczonych u niej dzieci, nie może pozostać ona bez żadnej kontroli instancyjnej. Z doświadczeń Stowarzyszenia wiemy, że ocena ta jest wydawana w sposób nieprofesjonalny, a osoby ją wydające kierują się subiektywną oceną rodziny, a nie obiektywnymi czynnikami, skupionymi na dobru dziecka.
<p><u>Art. 142 ust. 1</u></p> <p>Pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200 zł.</p>	<p><u>Art. 142 ust. 1</u></p> <p>Wykreślenie przepisu</p>	Wprowadzenie limitu dochodowego dla usamodzielnianych promuje osoby, które nie mają dochodów, niesamodzielne. W wypadku, gdy osoba usamodzielniania zostanie zatrudniona choćby za najniższe wynagrodzenie brutto (1680 zł w 2014 roku) traci ona prawo do pomocy z art. 142 ust. 1. Jest to wbrew idei usamodzielnienia, ponieważ osobom chętnym i starającym się usamodzielniać także na własną rękę odbiera możliwość wsparcia.
<u>Art. 149 ust. 1 pkt 1</u>	<u>Art. 149 ust. 1 pkt 1</u>	Okres 3 lat w rodzinie zastępczej spokrewnionej jest bardzo długim czasem. Czasem sytuacja rodziny pogarsza

<p>Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi: 1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną - nie mniej niż 3300 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;</p>	<p>Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi: 1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną - nie mniej niż 3300 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej rok;</p>	<p>się w momencie zwiększenia liczby dzieci w domu lub buntu nastolatka. Wtedy to może dojść do sytuacji, której dziecko jest zabierane z rodziny w wieku lat 16-17 wraz z młodszym rodzeństwem. Zapis aktualny powoduje, że starsze dzieci nie będą miały szansy na usamodzielnienie, natomiast ich rodzeństwo tak. Powoduje to nierówność wobec prawa. Uważamy jednak, że okres roku powinien pozostać limitem dla pomocy na usamodzielnienie, aby zapobiec sytuacji wykorzystywania umieszczenia w pieczy 17-latków, aby dać im prawo do pomocy na usamodzielnienie.</p>
<p><u>Art. 166 ust. 2</u> Przy kwalifikowaniu dziecka do przysposobienia ośrodek adopcyjny współpracuje w szczególności z asystentem rodziny, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, regionalnymi placówkami opiekuńczo-terapeutycznymi, interwencyjnymi ośrodkami preadopcyjnymi, podmiotami leczniczymi, placówkami oświatowymi, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, sądami oraz Policją.</p>	<p><u>Art. 166 ust. 2</u> Przy kwalifikowaniu dziecka do przysposobienia ośrodek adopcyjny współpracuje w szczególności z <u>opiekunem prawnym dziecka, opiekunem zastępczym dziecka</u>, asystentem rodziny, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, regionalnymi placówkami opiekuńczo-terapeutycznymi, interwencyjnymi ośrodkami preadopcyjnymi, podmiotami leczniczymi, placówkami oświatowymi, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, sądami oraz Policją.</p>	<p>Uważamy, że opiekun prawny i opiekun zastępczy na bazie obowiązujących przepisów są omijani przez ośrodki adopcyjne. Z doświadczenia Stowarzyszenia wynika, że są oni wręcz odsuwani, nawet jeśli proszą o informację o kwalifikacji dziecka do adopcji. Jako osoby najbliższe dziecku, mające pełny ogląd jego sytuacji muszą oni być osobami wprost wpisanymi jako pierwsze w kwestii kwalifikacji dzieci do adopcji.</p>
<p><u>Art. 180 pkt 1</u> Do zadań własnych powiatu należy: 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych</p>	<p><u>Art. 180 pkt 1</u> Do zadań własnych powiatu należy: 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych</p>	<p>W związku z postulatem dotyczącym rezygnacji z ustalania limitów rodzin zastępczych zawodowych, konieczne jest usunięcie z treści przepisu zapisu dotyczącego limitów.</p>

programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;	programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej;	
<u>Art. 181 pkt 2</u> Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy: 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; 2) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3.	<u>Art. 181 pkt 2</u> Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.	Usunięcie pkt 2. Finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 należało będzie do zadań własnych ministra właściwego do spraw wewnętrznych
<u>Art. 187 ust. 4</u> Minister właściwy do spraw rodziny może utworzyć rejestr centralny obejmujący dane dotyczące jednostek organizacyjnych realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, a także dane dotyczące osób i rodzin, którym udzielono wsparcia, oraz form udzielonego wsparcia, gromadzone przez jednostki organizacyjne realizujące zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na podstawie przepisów ustawy.	<u>Art. 187 ust. 4</u> Minister właściwy do spraw rodziny tworzy rejestr centralny obejmujący dane dotyczące jednostek organizacyjnych realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, a także dane dotyczące osób i rodzin, którym udzielono wsparcia, oraz form udzielonego wsparcia, gromadzone przez jednostki organizacyjne realizujące zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na podstawie przepisów ustawy.	Tylko centralny nadzór na jednostkami realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej może wpłynąć na poprawę sytuacji rodzin w poszczególnych powiatach. Stworzenie rejestru da możliwość oglądu dobrych praktyk w powiatach i ich promocji w innych miejscach Polski.
<u>Art. 187 ust. 5</u> W przypadku utworzenia rejestru centralnego, o którym mowa w ust. 4, jednostki organizacyjne	<u>Art. 187 ust. 5</u> Jednostki organizacyjne realizujące zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	Zapis jest konsekwencją poprawki w art. 187 ust. 4.

realizujące zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej przekazują dane do rejestru centralnego.	przekazują dane do rejestru centralnego.	
Brak regulacji	<p><u>Art. 187a</u></p> <p>1. <u>Do zadań własnych ministra właściwego do spraw wewnętrznych należy finansowanie kosztów pobytu małoletniego cudzoziemca bez opieki w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej wskazanych w art. 191 i 192 ustawy oraz kosztów ich opieki medycznej.</u></p> <p>2. <u>Zadania są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest wyżej wymieniony minister, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.</u></p>	Zapis wprowadza odpowiedzialność finansową za placówki opiekuńczo-wychowawcze dla małoletnich cudzoziemców bez opieki oraz rodziny zastępcze zawodowe, które opiekują się małoletnimi cudzoziemcami. Odpowiedzialnym ma być minister ds. wewnętrznych, a środki będą w gestii Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Są to organy najbardziej zainteresowane w sprawach małoletnich cudzoziemców. Pozostawienie finansowania w rękach powiatów, nie będących zainteresowanymi posiadaniem na swoim terenie dzieci cudzoziemskich, spowoduje, że zapisy poprzednie będą martwe.
Brak regulacji	<p><u>Art. 191 ust. 10a</u></p> <p><u>Przepisów ust. 1-10 nie stosuje się do małoletnich cudzoziemców bez opieki umieszczonych w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej.</u></p>	Przepisy ust. 1-10 dotyczą współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej przez powiat i gminę miejsca pochodzenia dziecka. W związku z wprowadzeniem art. 187a, zapisy art. 191 ust. 1-10 nie mają zastosowania do małoletnich cudzoziemców bez opieki.

PROPOZYCJE ZMIAN W ZAKRESIE PRZEPISÓW O CUDZOZIEMCACH MAŁOLETNICH

Ustawa – Kodeks rodzinny i opiekuńczy		
Aktualne brzmienie przepisu	Propozycja	Uzasadnienie
Brak regulacji	<p><u>Art. 185</u></p> <p><u>Kurator małoletniego cudzoziemca bez opieki jest powołany do prowadzenia wszelkich spraw albo do spraw określonego rodzaju lub do załatwienia poszczególnej sprawy. Zakres obowiązków i uprawnień kuratora określa sąd opiekuńczy.</u></p>	<p>Kurator powinien mieć jak najszerszy zakres możliwości działania, bo nigdy nie wiemy, co może się przytrafić. Enumeratywne wyszczególnienie może go bardzo ograniczyć. Zapis o kuratorze jest zapisem, jak dla kuratora osób niepełnosprawnych. Uznajemy, że najbardziej odpowiada sytuacji dzieci cudzoziemskich bez opieki.</p>
Ustawa – Kodeks postępowania cywilnego		
Aktualne brzmienie przepisu	Propozycja	Uzasadnienie
Brak regulacji	<p><u>Art. 601 (1)</u></p> <p><u>1.Organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych mogą prowadzić listy osób o wykształceniu wyższym prawniczym, które wyraziły pisemną zgodę na sprawowanie funkcji kuratora małoletniego cudzoziemca bez opieki. Informację o listach przekazuje się prezesowi sądu okręgowego.</u></p> <p><u>2.Dla małoletniego cudzoziemca bez opieki</u></p>	<p>Wyznaczanie kuratora spośród osób wpisanych na listę prowadzoną przez organizacje pozarządowe jest propozycją prostą, praktyczną i jak najbardziej odformalizowaną. Opiera się na założeniu, iż po otrzymaniu informacji od zainteresowanych organizacji pozarządowych, o prowadzeniu przez nie list osób chętnych do sprawowania funkcji kuratora, sądy będą chętnie korzystać z owej możliwości i wyznaczać kuratorami osoby właśnie z tych list. Regulacja ta</p>

	<p><u>ustanawia się kuratora spośród osób wpisanych na listy o których mowa w ust.1, chyba że dobro dziecka przemawia za wyznaczeniem innej osoby.</u></p>	<p>zupełności wystarczy na potrzeby stosunkowo niewielu procedur z udziałem kuratorów dla małoletnich cudzoziemców bez opieki. Techniczne detale ustanawiania konkretnych osób, spośród osób wpisanych na listy prowadzone przez organizacje pozarządowe, pozostawiono do wypracowania w toku współpracy na linii sąd - organizacja (np. kontakt telefoniczny, faks). Mało prawdopodobne wydaje się nam nadużywanie instytucji „listy prowadzonej przez organizację” mając na względzie niewielkie przeciętne wynagrodzenie kuratora, uznaniowość sądu przy określaniu wynagrodzenia, orzekanie o wynagrodzeniu na wniosek kuratora, nie z urzędu oraz stosunkowo niewielką liczbę takich przypadków w ciągu roku. Z uwagi na potrzebę większej elastyczności w wyznaczaniu poszczególnych osób sąd będzie poinformowany jedynie o fakcie prowadzenia listy, nie zaś o samych nazwiskach, aby uniknąć sytuacji, gdy kuratorem wyznacza się osobę przebywającą na urlopie bądź na zwolnieniu lekarskim.</p>
--	--	--

Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Aktualne brzmienie przepisu	Propozycja	Uzasadnienie
Brak regulacji	<p><u>Art. 2 pkt 13</u></p> <p>Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] <u>kurator</u> –</p>	Do słownika ustawy wprowadzamy nowe rozumienie kuratora dla małoletnich cudzoziemców bez opieki.

	<p><u>kuratora w rozumieniu art. 185 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. Poz. 788).</u></p>	
<p>Art. 61 ust. 1</p> <p>Organ przyjmujący wniosek o nadanie statusu uchodźcy złożony przez małoletniego bez opieki występuje niezwłocznie do sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce pobytu małoletniego z wnioskiem o ustanowienie kuratora do reprezentowania małoletniego w postępowaniu w sprawie nadania statusu uchodźcy i umieszczenie małoletniego w placówce opiekuńczo-wychowawczej.</p>	<p><u>uchylenie</u></p>	<p>Norma prawna wyrażona w tym przepisie znajdzie się w art. 62 ust. 3 ustawy.</p>
<p><u>Art. 62 ust. 1 i 2</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organ przyjmujący wniosek doprowadza małoletniego bez opieki do rodziny zastępczej zawodowej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego lub placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego. 2. Małoletni bez opieki przebywa w rodzinie zastępczej zawodowej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego lub placówce opiekuńczo-wychowawczej typu 	<p><u>Art. 62 ust. 1 – 3</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organ przyjmujący wniosek doprowadza małoletniego cudzoziemca bez opieki do placówki opiekuńczo-wychowawczej, o której mowa w art. 105a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gdzie małoletni przebywa do czasu wydania orzeczenia przez sąd opiekuńczy.</u> 2. <u>uchylony</u> 	<p>Zmiana w zakresie art. 62 ustawy ma charakter porządkujący. Zgodnie z proponowanym brzmieniem tego przepisu, pierwszą czynnością organu Straży Granicznej przyjmującego wniosek o nadanie statusu uchodźcy od małoletniego cudzoziemca bez opieki (nawet przed złożeniem stosownego wniosku do sądu – por. niżej) będzie doprowadzenie go do wyspecjalizowanej placówki opiekuńczo-wychowawczej. Ma to na celu maksymalne skrócenie okresu przebywania małoletniego w jednostce organizacyjnej SG, w której wystąpił on o udzielenie ochrony międzynarodowej. Propozycja zakłada również wskazanie w sposób wyraźny sądu właściwego ze</p>

<p>interwencyjnego do czasu wydania orzeczenia przez sąd opiekuńczy.</p>	<p>3. <u>Organ przyjmujący wniosek o nadanie statusu uchodźcy złożony przez małoletniego cudzoziemca bez opieki występuje niezwłocznie do sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce doprowadzenia, o którym mowa w ust. 1, z wnioskiem o ustanowienie kuratora oraz umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej.</u></p>	<p>względu na siedzibę takiej placówki jako sądu rozstrzygającego o dalszym losie dziecka. Ma to na celu doprowadzenie do swego rodzaju „specjalizacji” sądów orzekających w sprawach małoletnich cudzoziemców bez opieki – będzie ich co najwyżej tyle, ile placówek przeznaczonych dla tej grupy dzieci, co powinno pozwolić na stworzenie jednolitej praktyki orzeczniczej w zakresie. Proponowane zmiany wyrażają się także w scaleniu w jedno uregulowanie (ustęp 1) obecnych ustępów 1 i 2 w art. 62 ustawy.</p>
<p><u>Art. 63</u></p> <p>Koszty pobytu małoletniego bez opieki w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego lub placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego oraz koszty opieki medycznej, do zakończenia postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy decyzją ostateczną, są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu.</p>	<p><u>uchylenie</u></p>	<p>Norma prawna wyrażona w tym art. znalazła się w 187a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p>
<p style="text-align: center;">Ustawa o cudzoziemcach (wchodząca w maju 2014 r.)</p>		

Aktualne brzmienie przepisu	Propozycja	Uzasadnienie
Brak regulacji	<u>Art. 3 pkt 26</u> Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] <u>26) kurator - kuratora w rozumieniu art. 185 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. Poz. 788).</u>	Do słownika ustawy wprowadzamy nowe rozumienie kuratora dla małoletnich cudzoziemców bez opieki.
<u>Art. 105 ust. 3</u> W przypadku cudzoziemca będącego: 1) osobą małoletnią – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd opiekunów; 2) osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy składa opiekun ustanowiony przez sąd; 3) osobą małoletnią bez opieki – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy składa kurator.	<u>Art. 105 ust. 3</u> W przypadku cudzoziemca będącego: 1) <u>małoletnim</u> – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd opiekunów; 2) osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy składa opiekun ustanowiony przez sąd; 3) <u>małoletnim bez opieki</u> – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy składa kurator.	Poprawka ma na celu ujednoczenie terminologiczne i spójność z K.r.i.o. i u.u.c.o.
<u>Art. 202 ust. 3</u> W przypadku cudzoziemca będącego:	<u>Art. 202 ust. 3</u> W przypadku cudzoziemca będącego:	Poprawka ma na celu ujednoczenie terminologiczne i spójność z K.r.i.o. i u.u.c.o.

<ol style="list-style-type: none">1) osobą małoletnią – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd opiekunów;2) osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały składa opiekun ustanowiony przez sąd;3) osobą małoletnią bez opieki – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały składa kurator.	<ol style="list-style-type: none">1) <u>małoletnim</u> – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd opiekunów;2) osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały składa opiekun ustanowiony przez sąd;3) <u>małoletnim bez opieki</u> – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały składa kurator.	
---	---	--